

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI INFRASTRUKTURY**
(NR 207)
z dnia 10 lutego 2026 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Infrastruktury (nr 207)

10 lutego 2026 r.

Komisja Infrastruktury, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Sibińskiej (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie odpowiedzi ministra infrastruktury na dezyderat nr 2 w sprawie przyjęcia i realizacji „Programu wieloletniego ochrony przeciwpowodziowej Żuław Wiślanych na lata 2026–2036”.

W posiedzeniu udział wzięli: **Przemysław Koperski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Jarosław Orlński** dyrektor Departamentu Programów Infrastrukturalnych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, **Marcin Jarzyński** zastępca prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ds. Ochrony przed Powodzią i Suszą wraz ze współpracownikami, **Andrzej Ryński** dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, **Halina Czarnecka** doradca Żuławskiego Zespołu Parlamentarnego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Dudek** i **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł **Krystyna Sibińska (KO)**:

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Infrastruktury.

Serdecznie witam panie posłanki i panów posłów. Serdecznie witam zaproszonych gości.

Stwierdzam kworum.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia, zgodnie z przedstawionym porządkiem, będzie rozpatrzenie odpowiedzi ministra infrastruktury na dezyderat nr 2 w sprawie przyjęcia i realizacji „Programu wieloletniego ochrony przeciwpowodziowej Żuław Wiślanych na lata 2026–2036”. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Otrzymałście państwo, członkowie Komisji, odpowiedź na dezyderat. Czy pan minister bądź jego współpracownicy chcieliby uzupełnić odpowiedź, dodać jakieś uwagi? Panie ministrze, oddaję panu głos.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury **Przemysław Koperski**:

Dzień dobry. Pani przewodnicząca, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję za zaproszenie i możliwość przedstawienia przynajmniej wybranych elementów odpowiedzi na dezyderat, który byliście państwo uprzejmi skierować. Wszyscy wiemy, jak ważna jest sprawa bezpiecznego i normalnego funkcjonowania Żuław, i z ogromną troską podchodzimy do wszystkich tematów, które Żuław dotyczą.

Chcę państwu powiedzieć, że ten niepokój i zainteresowanie nie są odosobnione, bo przecież mamy wynik obejmującej lata 2018–2023 kontroli Żuław Wiślanych dokonanej przez Najwyższą Izbę Kontroli „Ochrona przeciwpowodziowa Żuław”, która wskazała, że poziom ochrony tego obszaru pozostaje niewystarczający. Potwierdzają to również nasze własne doświadczenia i informacje, które spływają, czy spływały z PGW Wody Polskie. Lata 2018–2023 to był dramatyczny spadek inwestycji na Żuławach i ewidentne niedofinansowanie działań, które należałoby tam realizować.

Ministerstwo Infrastruktury podjęło działania, które umożliwiają pozyskanie w nowej perspektywie finansowej do 2027 r. w programach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 414 mln zł na dwa kolejne etapy programu „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław Wiślanych”, IIIA i IIIB, jeden z terminem realizacji 2026–2029, drugi z terminem 2027–2029. Są to zadania, które będą realizowane w tej perspektywie finansowej.

Chcę również powiedzieć, że zwiększyliśmy nakłady finansowe przeznaczone na działania utrzymaniowe. W 2023 r. było to 17,6 mln zł, a w 2024 r. po przejęciu przez nasz rząd odpowiedzialności za gospodarkę wodną na Żuławach było to już ponad 33 mln zł. Chcę również powiedzieć, że w kolejnych latach te nakłady były większe, niż miało to miejsce do 2023 r.

Chcę również podkreślić, że środki finansowe, które były zabezpieczone w 2025 r., zostały powiększone o 10 mln zł z rezerwy celowej budżetu państwa po tej krytycznej sytuacji związanej z powodzią z lipca ubiegłego roku. Na 2026 r. w ramach programu utrzymania Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku zaplanował łącznie realizację 217 zadań utrzymaniowych o łącznej wartości ponad 45 mln zł, z czego większość dotyczy właśnie Żuław Wiślanych.

Szanowni państwo, chcę również przekazać, że Ministerstwo Infrastruktury przygotowało dokumentację, która pozwala rozpocząć i przeprowadzić proces legislacyjny dotyczący programu wieloletniego, który będzie nakierowany na wsparcie działań utrzymaniowych na Żuławach. W tej chwili projekt jest w ramach uzgodnień wewnątrzresortowych, a później będzie skierowany do uzgodnień prawnych. Jest to program dziesięcioletni, który powinien w kompleksowy sposób zabezpieczać wszystkie najważniejsze potrzeby, które należy zrealizować przede wszystkim w zakresie utrzymania na Żuławach. Mamy więc ten program, do którego jesteśmy przygotowani, jeżeli chodzi o FEnIKS, z Funduszy Europejskich jest ponad 400 mln zł, a oprócz tego jest program, który jest przygotowywany na najbliższą perspektywę 10 lat, o wartości 1431 mln zł, z czego 771 mln zł jest na inwestycje, a 660 mln zł jest na utrzymanie. Realizację tego programu zakładamy na lata 2027–2037.

Tytułem uzupełnienia informacji, które otrzymaliście państwo w odpowiedzi na dezyderat, z mojej strony to tyle, ale jeżeli pan prezes albo pan dyrektor chcieliby jeszcze uzupełnić, to będę zobowiązany. Dziękuję uprzejmie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Sibińska (KO):

Dziękuję, panie ministrze. Bardzo proszę o uzupełnienie wypowiedzi pana ministra.

Zastępca prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ds. Ochrony przed Powodzią i Suszą Marcin Jarzyński:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, odnosząc się do słów pana ministra, jeśli chodzi o zadania ze środków Unii Europejskiej, to zadanie to 414 mln zł, które są przewidziane do realizacji. To zadanie – tzw. etap III programu żuławskiego – podzielone jest na dwa komponenty, komponent A i komponent B. W grudniu, z końcem 2025 r. złożyliśmy wniosek o dofinansowanie dla komponentu trzeciego, natomiast na komponent B będziemy składać wniosek o dofinansowanie w III kwartale tego roku. Na ten moment nie widzimy zagrożenia w realizacji tego zadania.

Jeśli chodzi o środki utrzymaniowe, mamy dokładnie przydzielone środki z przyznanej dotacji utrzymaniowej dla RZGW w Gdańsku. To jest kwota niespełna 45,5 mln zł. Jest to kwota większa niż w zeszłym roku, aczkolwiek wiemy, że nadal jest to kwota niewystarczająca, bo potrzeby są ogromne. Jeżeli więc pojawiłyby się dodatkowe środki – czy to z oszczędności, czy to przyznane jako dodatkowa pula – to oczywiście taką kwotę, mówiąc kolokwialnie, jesteśmy w stanie przerobić. To nie mogą być natomiast środki, które wpłyną do nas na przykład w lipcu czy w sierpniu, bo postępowania przetargowe i zakres robót po prostu uniemożliwiłyby skuteczne wydatkowanie tej kwoty.

Odnosnie do programu żuławskiego, oczywiście cały czas prowadzimy starania, aby ten program został przyjęty. Pojawiła się kwestia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Po rozmowach z GDOŚ, z ministerstwem i po naszych analizach dziś już wiemy, że niestety będziemy musieli wykonać strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, która znacznie opóźni proces przyjęcia tego programu z uwagi na to, że trzeba wyłonić wykonawcę, zrobić konsultacje społeczne. Ostatecznie ta strategiczna ocena musi się dokonać. Teraz jesteśmy na etapie uzgadniania – już bardzo na roboczo – kwestii przeprowadzenia tej strategicznej oceny.

Jeśli chodzi o wszystkie kwestie po ubiegłorocznej powodzi, które niejednokrotnie już wskazywaliśmy, rzeczy, które były uszkodzone, zostały naprawione, pompy również. Myślę, że – jeśli można – szczególnie poda pan dyrektor Ryński, który jest w stanie odpowiedzieć odnośnie do obecnej sytuacji i tego, jaki jest stan i zakres do zrobienia. Proszę. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Sibińska (KO):

Dziękuję bardzo. Panie dyrektorze, bardzo proszę o uzupełnienie.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Andrzej Ryński:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, rzeczywiście, potwierdzam to, co powiedzieli moi przedmówcy, czyli pan minister i pan prezes. Jesteśmy przygotowani na kilka wariantów realizacji zadań w tym roku. Jeżeli rzeczywiście znalazłyby się środki z oszczędności czy jakieg

dodatkowe działania, to określiliśmy taką listę zadań, bo, jak powiedział pan minister, program żuławski zakłada wydatkowanie rocznie 60 mln zł na utrzymanie. Przygotowujemy się więc tak, żeby organizacyjnie być do tego przygotowanym. Mamy też ogłoszone przetargi na umowy ramowe po to, żeby to zrealizować.

Jeżeli chodzi natomiast o ciągłe potrzeby, to wiemy, że ta infrastruktura cały czas potrzebuje utrzymania. Jeżeli chodzi o pompy – bo dla rolników największą troską było to, czy te pompy działają, czy nie działają – mamy bieżący monitoring działania tych pomp. Określamy te potrzeby, bo nawet w ostatnich kilku dniach, kiedy mrozy były silniejsze, okazało się, że na jednej czy dwóch pompowniach wysiadła szafa sterowania. Musimy więc cały czas być przygotowani do działania, żeby działały. Mamy bieżący monitoring. Obecnie w stanie funkcjonowania jest 97% pomp, czyli 263 agregaty, które są na Żuławach. Z tego 10 jest w procesie naprawy. Mamy służby, które naprawiają część siłami własnymi, część zlecamy na zewnątrz, ale, jak powiedziałem, to są działania ciągłe. Cały czas musimy monitorować ten stan, szczególnie jeżeli chodzi o pompy.

Jeżeli chodzi o przygotowanie infrastruktury kanałów do odbioru ilości wody, która może się pojawić, potrzebujemy środków, o których mówili już moi przedmówcy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Sibińska (KO):

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś pytania, uwagi do odpowiedzi na dezyderat? Pani poseł Magdalena Kołodziejczak, bardzo proszę.

Poseł Magdalena Małgorzata Kołodziejczak (KO):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, panie prezesie, szanowni państwo, mimo informacji, jakie zostały przekazane, pozwolę sobie odrobinę przypomnieć o tym, co to są żuławy. Przypomnę, że żuławy to jest obszar sztucznie wydarty wodzie. W związku z powyższym musi on być również cały czas utrzymywany. Stąd już w tej chwili nasz krzyk o to, żebyśmy wreszcie dla Żuław znaleźli odpowiednie środki.

Proszę państwa, Żuławy to jest wprawdzie trochę więcej niż 1% powierzchni Polski, ale mieszka tam ponad 270 tys. ludzi. Oprócz rolnictwa, które jest bardzo wysoko wydajne, bo tam są ziemie bardzo wysokiej klasy, jest to również w tej chwili już bardzo zurbanizowany obszar. Będę powtarzała jak mantrę, że na Żuławach leży również Rafineria Gdańska, co pokazuje złożoność problemu. 137 tys. hektarów to jest województwo pomorskie, a 32 tys. hektarów to jest województwo warmińsko-mazurskie.

Szanowni państwo, w 2010 r. został przyjęty program zabezpieczenia przeciwpowodziowego Żuław. Wtedy przewidywał on trzy etapy realizacji. W latach 2010–2015 pierwszy etap był realizowany przez ówczesny RZGW. Tu mam ogromną przyjemność powitać też panią Halinę Czarnecką, która wtedy ten program realizowała. Ponad 600 mln zł zostało wbudowane w tę ziemię. Niestety drugi i trzeci program nie został potem zrealizowany.

Proszę państwa, dodatkowym problemem dla tego obszaru stała się ustawa – Prawo wodne, która absolutnie zdemolowała system zarządzania melioracjami. Wojewódzkie zarządy melioracji przestały funkcjonować. Żeby pokazać państwu skalę problemu, przypomnę, że Wody Polskie miały być instytucją samofinansującą się. Oczywiście nie było to możliwe. Już nie będę mówiła o tym, że ustawa, która weszła w życie 31 grudnia, zaczęła obowiązywać 2 stycznia. To ewenement.

Dzisiaj jesteśmy w sytuacji takiej, że po ośmiu latach nielożenia na ten obszar mamy, po pierwsze, zdegradowaną infrastrukturę zabezpieczenia przeciwpowodziowego Żuław i, po drugie, potrzeby, które pojawiają się każdego dnia. Szanowni państwo, 40% tego obszaru to jest teren depresyjny, sztucznie odwadniany.

Chcę też powiedzieć, że nie bez powodu powiedziałam, że to jest teren wyrwany wodzie, ponieważ jest to teren sztucznie utworzony. W związku z tym to w zasadzie człowiek rozpoczął tam działalność. Dzisiaj niestety borykamy się z różnymi ograniczeniami środowiskowymi. Tak naprawdę Natura 2000, która na tych właściwych Żuławach w niewielkim stopniu na szczęście tam się objawia, trochę komplikuje nam życie, ale musimy sobie z tym poradzić. Szanowni państwo albo podejmiemy w tej chwili działania, które ochronią i zabezpieczą Żuławy na przyszłość, albo za chwilę będziemy borykali się z dużo większymi wyzwaniem.

Z tego miejsca chciałam bardzo podziękować przede wszystkim za to, że z taką życzliwością został przyjęty program dla Żuław, bo uważam, że to dziesięcioletnie zapewnienie finansowania zadań da szansę na to, żeby odbudować tę infrastrukturę, ale też da poczucie bezpieczeństwa dla

tych ludzi, bo tam poldery to jest miejsce, gdzie ci ludzie żyją, pracują, funkcjonują, gdzie tworzą swoje miejsca zamieszkania i miejsca pracy. Jest olbrzymie oczekiwanie ze strony rolników, którzy tam mieszkają, ale również ze strony przedsiębiorców.

Mimo że z dużym niepokojem przyjęliśmy informację, że strategiczna ocena oddziaływania na środowisko musi być opracowana, już nie będziemy z tym dyskutowali, ponieważ zarówno ministerstwo, jak i Wody Polskie ustosunkowały się do tego i długo dyskutowaliśmy na ten temat. Mam natomiast gorący apel, ponieważ jest to rzecz absolutnie priorytetowa, żeby już przystąpić do inwestycji. Bardzo proszę pana ministra i pana prezesa o to, żebyśmy jednak spróbowali scedować obowiązek opracowania strategicznego oddziaływania na środowisko na Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, który najlepiej zna tę procedurę i, jestem przekonana, przeprowadzi to jak najszybciej.

Proszę państwa, naprawdę życzę nam wszystkim, żebyśmy nie spotkali się pod koniec roku i żebyśmy nie powiedzieli, że cały czas jesteśmy w procedurze, a efekty pracy są w zasadzie niewielkie, bo czasu mamy coraz mniej i zmarnowaliśmy go dosyć dużo.

Jeszcze raz z tego miejsca dziękuję Komisji za to, że ten dezyderat został skierowany, bo jest to olbrzymi problem, olbrzymie wyzwanie, ale jednocześnie to powiedzenie, że Żuławy są spichlerzem żywnościowym dla Polski, wcale nie jest bardzo przesadzone. W kontekście tego, co dzieje się na świecie, myślę, że warto pochylić się nad tym w szczególny sposób. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Sibińska (KO):

Dziękuję bardzo. Myślę, że możemy, uwzględniając plan pracy na następne półrocze, zaplanować sobie takie posiedzenie Komisji. Taka jest moja sugestia. Na Żuławy oczywiście bardzo chętnie pojedziemy, ale możemy też zaplanować, żebyśmy tutaj mogli zweryfikować i ocenić stan prac. Panią poseł proszę, żeby pamiętała o tym, żeby zgłosić taki punkt przy układaniu planu pracy.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Zbigniew Ziejewski (PSL-TD):

Powiem tak. W czerwcowym planie Komisji Infrastruktury jest trzydniowy wyjazd na Warmię i Mazury. Jest tam wizyta w Elblągu i jest wizyta w gminach Gronowo i dwóch pozostałych, w których jest najniższa depresja. Tam będziemy zwiedzać te wały, będziemy to wszystko oglądać. Będziemy też na przekopie mierzei. Wpłyniemy do mostu, który jest obrotowy. Chcemy, żeby ten most obrotowy przejął zarząd portu, a nie starostwo, bo starostwo nie wytrzyma wymiany łożyska, które kosztuje 6 mln zł.

Przewodnicząca poseł Krystyna Sibińska (KO):

To będzie już przedmiotem posiedzenia wyjazdowego. Teraz mówmy o Żuławach.

Poseł Zbigniew Ziejewski (PSL-TD):

Tak. Właśnie o Żuławach chcę powiedzieć, że chcemy się na tym skupić. Pani poseł mówiła o pieniądzach. Powiem tak. W poprzedniej kadencji Sejmu rozmawialiśmy o Śląsku i tam konkretnie, na poszczególne lata ustaliliśmy po 100 mln zł czy nawet więcej na pewne inicjatywy. Tak samo jak tutaj, cieszy mnie kwota, o której mówił pan minister, ok. 1 mld zł, a potem z programu FEnIKS 414 mln zł.

Poseł Magdalena Małgorzata Kołodziejczak (KO):

Nie, czterysta to jest...

Poseł Zbigniew Ziejewski (PSL-TD):

Tak, żebyśmy jednak to, co powiedziała pani poseł Magda, że to nie jest tak, że to jest 1% zapasów zbóż... W okresie dobrego lata zbiera się tam 11, 12 ton zboża. To naprawdę jest spichlerz. Tam wokół są zbudowane zbiorniki, czyli potencjalne zaplecze lewaru. Tam możemy zmagazynować po 50 tys. ton zboża. Naprawdę musimy podejść do tego tematu bardzo rozsądnie, rozważnie.

Po drugie – bo nie wiem, tego w dezyderacie nie ma – zwracam się do pana ministra. Jak będziemy rozmawiać o opinii RDOŚ, tematem numer jeden i najbardziej wrażliwym są tam bobry. Jeżeli trzyosobowa czy czteroosobowa delegacja pojechałaby na wały holenderskie, to nie znalazłaby tam bobra. Holandia też jest w depresji. Dlatego musimy wywołać temat tego, że z tamtego miejsca bobry muszą być wyprowadzone. Nie mówię, że mamy je ostrzelać, redukować, ale że te bobry trzeba z Żuław wyprowadzić, żeby nie wydawać setek tysięcy złotych na 500, 600 metrów odbudowy wału.

To jest zadanie dla nas. Jak jako Komisja Infrastruktury pojedziemy, zobaczymy na miejscu, jak to wszystko wygląda, to już będzie czerwiec, a potem, pani przewodnicząca, będziemy mieli czas... jak to jest realizowane, bo odkładanie tego tak, że RDOŚ będzie pracował nad tym rok, spowoduje, że – nie daj Bóg – jak będą szybkie roztopy, te rowy zapełnią się i znowu tej wody nie odbierzemy. Mamy bardzo dużo śniegu. Na Warmii i Mazurach mamy pół metra śniegu, kanały są zamrożone. Jak to zacznie szybko topnieć, to rolnicy znowu będą pod wodą. Wszyscy, dyrekcja i posłowie z Komisji, musimy wziąć odpowiedzialność za to, co tam się może ponownie wydarzyć. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Sibińska (KO):

Dziękuję. Mam prośbę do przedstawicieli zarówno ministerstwa, jak i Wód Polskich. Jeśli to postępowanie byłoby zagrożone jakimś opóźnieniem, to możemy składać dezyderaty jako Komisja bądź pisać wystąpienia indywidualnie jako posłowie, więc bardzo prosimy o sygnały na bieżąco, żebyśmy mogli pilotować tę sprawę i wspierać państwa działania. Rozumiem procedury, natomiast pewne instrumenty na pewno można przyspieszyć. Na pewno nie trzeba ich blokować, tylko można udrożnić szybszą ścieżkę. Jesteśmy więc gotowi wspierać te działania.

Czy są jeszcze jakieś inne głosy? Nie widzę uwag i nie widzę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja Infrastruktury przyjęła odpowiedź na dezyderat nr 2. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji Infrastruktury. Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Oczywiście już dzisiaj zapraszamy na wyjazdowe posiedzenie Komisji w czerwcu. Dziękuję bardzo.